

Bryssel, 7. syyskuuta 2026
(OR. en)

12848/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0257 (NLE)

ENER 551
RELEX 1116
COWEB 107
COEST 646

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	7. syyskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 464 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS energiayhteisön ministerineuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta energiayhteisön sopimuspuolten ja EU:n jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroiseen tunnustamiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 464 final.

Liite: COM(2026) 464 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 7.9.2026
COM(2026) 464 final

2026/0257 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

energiayhteisön ministerineuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta energiayhteisön sopimuspuolten ja EU:n jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroiseen tunnustamiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus neuvoston päätökseksi koskee ehdotusta, joka esitetään unionin puolesta ja hyväksytään unionin äänestyksellä energiayhteisön ministerineuvostossa. Ehdotus liittyy suunniteltuun järjestelmään, joka koskee uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroista tunnustamista EU:n jäsenvaltioiden ja energiayhteisön yhdeksän EU:n ulkopuolisen sopimuspuolen välillä.

Unionin puolesta otettava kanta esitetään energiayhteisön ministerineuvostossa, jonka on määrä hyväksyä se kokouksessaan Itävallan Wienissä 30. marraskuuta 2026. Ennen kyseistä kokousta energiayhteisön pysyvä korkean tason ryhmä, jäljempänä 'pysyvä korkean tason ryhmä', kokoontuu 24. marraskuuta 2026 niin ikään Wienissä keskustellakseen tästä ministerineuvostossa hyväksyttävästä asiasta ja antaakseen sille tukensa

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Energiayhteisön perustamissopimus

Energiayhteisön perustamissopimuksen¹, jäljempänä 'energiayhteisösopimus', tavoitteena on luoda vakaat sääntely- ja markkinapuitteet ja yhtenäinen sääntelyalue verkkoenergiakauppaa varten panemalla täytäntöön energiaa koskevan EU:n säännösten sovitut osat EU:n ulkopuolisissa valtioissa, jotka ovat sopimuksen osapuolia. Energiayhteisösopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 2006. Euroopan unioni on sen osapuoli². Energiayhteisösopimuksessa yhdeksästä EU:n ulkopuolisesta osapuolesta käytetään ilmaisua 'sopimuspuolet'.

2.2. Ministerineuvosto ja pysyvä korkean tason ryhmä

Ministerineuvosto varmistaa, että energiayhteisösopimuksessa asetetut tavoitteet saavutetaan. Siihen kuuluu yksi edustaja kustakin sopimuspuolelta ja kaksi EU:n edustajaa. Energiayhteisösopimuksen 47 artiklan nojalla ministerineuvosto antaa yleiset poliittiset suuntaviivat, toteuttaa toimenpiteitä (päätöksiä tai suosituksia) ja hyväksyy menettelyasiakirjoja. Kullakin osapuolella (myös EU:lla) on yksi ääni, ja ministerineuvosto soveltaa erilaisia äänestysääntöjä käsiteltävän asian mukaan. Energiayhteisösopimuksen 78 artiklan mukaan ministerineuvosto voi toimia vain, jos kaksi kolmasosaa osapuolista on edustettuina. Äänestämistä pidättymistä ei lasketa annetuksi ääneksi. Suunniteltu päätösluonnos edellyttää energiayhteisösopimuksen 85 artiklan nojalla kaikkien osapuolten yksimielisyyttä.

Pysyvä korkean tason ryhmä on ministerineuvoston apuelin. Energiayhteisösopimuksen 53 artiklan a alakohdan mukaan pysyvä korkean tason ryhmä valmistelee ministerineuvoston työn, myös sen esityslistan ja määräykset, jotka ministerineuvoston on määrä hyväksyä. Pysyvään korkean tason ryhmään kuuluu yksi edustaja kustakin sopimuspuolesta ja kaksi EU:n edustajaa. EU:lla on yksi ääni. Energiayhteisösopimuksen 78 artiklan mukaan pysyvä korkean tason ryhmä voi toimia vain, jos kaksi kolmasosaa osapuolista on edustettuina. Äänestämistä pidättymistä ei lasketa annetuksi ääneksi.

2.3. Suunniteltu ministerineuvoston säädös

Tämä ehdotus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavaksi päätökseksi koskee Euroopan unionin puolesta otettavaa kantaa

¹ EUVL L 198, 20.7.2006, s. 18.

² EUVL L 198, 20.7.2006, s. 15.

energiayhteisön ministerineuvoston päätökseen uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamisesta EU:n jäsenvaltioiden ja energiayhteisön yhdeksän EU:n ulkopuolisen sopimuspuolen välillä. Ministerineuvoston päätös on ehdotetun neuvoston päätöksen liitteenä.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Ministerineuvoston päätösluonnoksessa 2026/xx/MC-EnC, jäljempänä 'pätösluonnos', vahvistetaan ehdot ja menettelyt sopimuspuolen tai EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen elimen myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroista tunnustamista varten EU:n jäsenvaltioiden ja sopimuspuolten välillä. Siinä määrätään täytäntöönpanotoimista ja suojatoimista, joilla suojataan alkuperätakuujärjestelmien eheyttä EU:ssa ja sopimuspuolena olevissa maissa.

Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001³ 19 artiklan 11 kohdassa perustetaan EU:n jäsenvaltioiden välinen alkuperätakuiden vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä ja sallitaan sen ulottaminen kolmansiin maihin edellyttäen, että EU on tehnyt kyseisen kolmannen maan kanssa sopimuksen alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja että kyseisessä kolmannessa maassa on otettu käyttöön yhteensopivat alkuperätakuujärjestelmät.

Energiayhteisön ministerineuvosto mukautti ja hyväksyi direktiivin (EU) 2018/2001 energiayhteisön puitteissa vuonna 2021. Sen vuoksi on aiheellista laajentaa alkuperätakuiden vastavuoroista tunnustamista koskeva EU:n järjestelmä koskemaan energiayhteisön yhdeksää EU:n ulkopuolista sopimuspuolta, jäljempänä 'sopimuspuolet'.

Laajentaminen on tarkoitus toteuttaa tällä ehdotuksella ja liitteenä olevalla päätösluonnoksella, joka voitaisiin hyväksyä marraskuussa 2026.

Ministerineuvoston päätösluonnos perustuu energiayhteisösopimuksen IV osastoon, jonka nojalla energiayhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä luodakseen verkkoenergian sisämarkkinat, joilla ei ole sisäisiä rajoja. Energiayhteisösopimuksen 85 artiklan mukaan energiayhteisön ministerineuvoston olisi hyväksyttävä ministerineuvoston päätösluonnos yksimielisesti. Kun päätösluonnos on hyväksytty, siitä tulee kaikkia sopimuspuolia sekä EU:ta ja sen jäsenvaltioita sitova energiayhteisösopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Kun ministerineuvoston päätösluonnos on hyväksytty, se tulee voimaan energiayhteisössä energiayhteisösopimuksen 42 artiklan 1 kohdan, 47 artiklan b alakohdan sekä 76, 84 ja 85 artiklan mukaisesti.

Euroopan unionin puolesta ministerineuvostossa otettavan kannan olisi oltava, että hyväksytään energiayhteisön ministerineuvostolle tehty ehdotus päätösluonnoksesta, joka koskee sopimuspuolten ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamista ja hyväksytään se, että unioni äänestää energiayhteisön ministerineuvostossa kyseisen päätösluonnoksen hyväksymisen puolesta.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä "sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita".

Käsite "säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia" kattaa säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavien kansainvälisen oikeuden sääntöjen nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole minkäänlaista sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka "voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa"⁴.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Ministerineuvosto on sopimuksella eli energiayhteisösopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka ministerineuvoston on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on kansainvälisen oikeuden mukaan sitova energiayhteisösopimuksen 76 artiklan nojalla, jonka mukaan päätös on oikeudellisesti sitova niille, joille se on osoitettu, sekä energiayhteisösopimuksen 40 artiklan nojalla, jossa määrätään, että energiayhteisösopimuksen IV osaston nojalla toteutettuja toimenpiteitä sovelletaan alueilla, joihin sovelletaan Euroopan unionin perustamissopimusta, sekä energiayhteisön sopimuspuolten alueilla

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota Euroopan unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on määriteltävissä pääasialliseksi, kun taas toinen on pelkästään liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen on perustuttava vain yhteen tavoitteeseen.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät energiaan, eivätkä ne ole luonteeltaan ensisijaisesti verotuksellisia. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 194 artiklan 2 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

energiayhteisön ministerineuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta energiayhteisön sopimuspuolten ja EU:n jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroiseen tunnustamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki energiayhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'energiayhteisösopimus', 29 päivänä toukokuuta 2006 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/500/EY, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006.
- (2) Energiayhteisösopimuksen 47 artiklan b alakohdan ja 76 artiklan nojalla ministerineuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä, jotka voivat olla muodoltaan päätöksiä tai suosituksia.
- (3) Energiayhteisö voi 42 artiklan 1 kohdan nojalla toteuttaa toimenpiteitä, joiden tavoitteena on luoda verkkoenergian yhtenäismarkkinat, joilla ei ole sisäisiä rajoja. Kun tällaiset toimenpiteet on hyväksytty, ne sitovat unionia ja kaikkia energiayhteisön sopimuspuolia energiayhteisösopimuksen 40 artiklan mukaisesti.
- (4) Energiayhteisösopimuksen 2 artiklassa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuuluvat sellaisen vakaan sääntely- ja markkinajärjestelmän luominen, jolla voidaan houkuttaa investointeja sähkön tuotantoon uusiutuvista energialähteistä, uusiutuvan energian käytön edistäminen, energiakaupan ehtojen vahvistaminen yhtenäisellä sääntelyalueella, kilpailun kehittäminen energiamarkkinoilla maantieteellisesti laajemmalla alueella sekä mittakaavaetujen hyödyntäminen.
- (5) Uusiutuvan energian osuudelle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että sopimuspuolet edistyvät huomattavasti uusiutuvan energian käyttöönoton lisäämisessä alueillaan.
- (6) Koska alkuperätakuut ovat loppuasiakkaille todiste siitä, että tietty sähkömäärä on tuotettu uusiutuvista energialähteistä, ja koska ne voidaan siirtää tuotetusta sähköstä riippumatta, niillä on markkina-arvo, jonka avulla voidaan entisestään edistää investointeja sähkön tuotantoon uusiutuvista energialähteistä.
- (7) Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä 11 päivänä joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, jäljempänä 'direktiivi (EU) 2018/2001', 19 artiklassa perustetaan järjestelmä alkuperätakuiden vastavuoroista tunnustamista varten Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä ja sallitaan sen ulottaminen kolmansiin maihin, jos tietyt edellytykset täyttyvät.

- (8) Koska energiayhteisö on mukauttanut ja hyväksynyt direktiivin (EU) 2018/2001 ministerineuvoston päätöksellä 2021/14/MC-EnC ja koska Euroopan unioni on energiayhteisön osapuoli, on aiheellista ulottaa EU:n alkuperätakuiden vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmä energiayhteisön sopimuspuoliin, kun ne täyttävät tässä päätöksessä vahvistetut edellytykset.
- (9) Alkuperätakuiden vastavuoroinen tunnustaminen energiayhteisön sopimuspuolten ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä edellyttää, että kaikki osapuolet mukauttavat toimintansa samoihin periaatteisiin ja oikeudellisiin vaatimuksiin ja noudattavat niitä jatkossakin tosiasiallisesti. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa edellytykset, jotka kunkin sopimuspuolen olisi täytettävä ennen tunnustamisen myöntämistä ja sen jälkeen.
- (10) Olisi vahvistettava uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden arviointia, tunnustamiseen liittyvää päätöksentekoa ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden tunnustamiseen sovellettavien sääntöjen täytäntöönpanon valvontaa koskevat menettelyt.
- (11) Sen vuoksi komission olisi ehdotettava unionin puolesta energiayhteisön ministerineuvostolle päätöstä sellaisten uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamisesta, jotka energiayhteisön sopimuspuolet ja Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat myöntäneet. Lisäksi komission olisi unionin puolesta äänestettävä ehdotuksen puolesta ministerineuvoston kokouksessa, joka on määrä pitää 30 päivänä marraskuuta 2026,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtuutetaan komissio esittämään energiayhteisön ministerineuvostolle tämän päätöksen liitteeseen sisältyvä ehdotus päätökseksi energiayhteisön sopimuspuolten ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamisesta.

2 artikla

Ministerineuvoston 24. istunnossa 30 päivänä marraskuuta 2026 unionin puolesta otettava kanta on puoltaa tämän päätöksen liitteessä olevan energiayhteisön sopimuspuolten ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden myöntämien uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön alkuperätakuiden vastavuoroisesta tunnustamisesta tehdyn päätösluonnoksen hyväksymistä.

3 artikla

Komissio voi energiayhteisön sopimuspuolten huomautusten perusteella sopia tämän päätöksen liitteeseen sisältyvään ehdotukseen tehtävistä vähäisistä muutoksista ennen ministerineuvoston istuntoa tai sen aikana ilman uutta neuvoston päätöstä.

Jos ministerineuvosto ei voi hyväksyä tämän päätöksen liitteeseen sisältyvää ehdotusta 30 päivänä marraskuuta 2026 pidettävässä 24. istunnossaan, ehdotus voidaan hyväksyä kyseisen istunnon jälkeen kirjeenvaihtona energiayhteisön työjärjestyksen mukaisesti ilman uutta neuvoston päätöstä.

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.
Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*